

wordt toch beaamd dat de voordracht niet gelukkig was. Het stuk eindigt echter positief. 'De kogel is door de kerk. Dr. De Vreese zal komen. Hij heeft héél wat te overwinnen, - argwaan en wat dies meer zij. In het belang onzer openbare leeszaal spreken wij de hoop uit, dat hij de slechte verwachtingen, die sommigen van hem koesteren, dra zal beschamen. Welkom, doctor! U ziet: aan tegemoetkomendheid ontbreekt het ons, Nederlanders, niet. Al is 't nog lang niet couleur de rose tusschen Holland en België.'

De Vreese werd uiteindelijk dus welkom geheten. Vor der Hake stuurt hem per telegram zijn felicitatie: 'De Vreese en Rotterdam gelukgewenscht, Vor der Hake'. Uitvoeriger reageert hij op de benoeming in een brief, waaruit de volgende passage: 'En wat zijt gij bibliothecaris geworden met een mooi stemmen-aantal! De Raad heeft inderdaad uitgesproken: deze *man*, deze *mens* moeten we hebben, al was hij een Abessiniër! Mijn vrouw maakte zich ongerust over al de ingezonden stukken. Ik niet. Ik zei: "al wat tegen De Vreese wordt geschreven verbetert zijn kansen." Gij kent onze Hollandse aard (houd er rekening mee!): "als je 't me gebiedt, dan doe ik het lekker niet.'" Dus: toen men de Rotterdamse raad ging zeggen: je moet die man niet hebben, toen dacht de raad: wel heer in den Haag, nou neem ik hem juist.' Voorts merkt hij op dat Prof. Muller in z'n nopjes zal zijn²³). Inderdaad moet Muller zich buitengewoon voor zijn vriend hebben ingespannen en is hij de centrale figuur geweest in het old boys-network van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde dat bij deze geschiedenis enigszins zichtbaar wordt.

Al snel werd duidelijk dat de nieuwe gemeentebibliothecaris een voortvarend man was die zich eveneens al snel mocht verheugen over de nodige sympathie en medewerking, zowel van de zijde van zijn personeel als van de kant van de gemeentelijke overheid. Het lukte De Vreese om gedurende een groot aantal jaren de gemeentelijke budgetten voor de Bibliotheek aanzienlijk te laten toenemen, terwijl hij voor bijzondere aankopen soms nog extra geld wist los te krijgen. Het uitbreken van de crisis betekende echter in het begin van de jaren dertig het einde van deze voor de Bibliotheek rijke tijd. Sympathie ondervond De Vreese ook in 1920, toen hij in België bij verstek ter dood werd veroordeeld (zie hiervoor, p. 410) en men om zijn uitlevering vroeg: van personeel en gemeente kreeg hij veel steun in de rug²⁴).

De veroordeling in België en het uitleveringsverzoek werden door sommigen van degenen die zich het jaar daarvoor tegen de